

Alivinnan ongantið biðið um studning

Men alivinnan hevur biðið um hjálp til at loysa trupulleikarnar at fígga raksturinn og at sleppa undan av jøldum á rávørum eins og allar aðrar útflutningsvinnur sigur Gloria Kalsb, nevndarlimur í Havbúnaðarfelagnum í bláðnum "Alarin".

Hon sigur víðari, at nú er tann stundin komin, har landsins myndugleikar mugu taka støðu til, um alivinnan skal halda áfram, ella meira enn 20% av útflutningsvirði Føroya skal hvørva úr útflutningstølunum. Tíð og ráð eru ikki longu til at tannumtos, ráðstevnur v.m. Ein støða má takast nú..

Í sambandi við at Føroya Havbúnaðarfelag hevur heiti á myndugleikarnar um at avtaka toll og avgjöld á rávørum og útgerð til alivinnuna, verður her vist á ein part av tí stóru avgjaldsbyrði, alivinnan skal rinda til tað almenna.

Avgjöldini eru, innflutningsgjald á fòður og heilivág, eisini eru tey avgjöld tikið við, sum eru lögð á færoyskt framleitt fòður. (Oljuavgjald og tollur á bindimjøl og vitaminir).

Tað skal viðmerkjast, at størsti parturin av avgjaldinum er fyri fòður.

Tá sjógvalarnir brúka yvir 95% av fòðurmongdini, gjalda teir størsta partin av avgjaldinum.

Apotekið, sum er ein almennur stovnur, tekur 40% í vinningi av heilivági, vaksinu v.m. til alivinnuna.

Í 1990 var sölán hjá apotekinum til alivinnuna 16,1 mió. kr. Meðal heili-

vágarnýtslan: 1,34 kr/kg seldan fisk.

Tað eru fleiri alibrúk, sum hava eina nýtslu av heilivági, vaksinu o.o. frá apotekinum uppá meira enn 2,00 kr/kg.

Dømi um, hvussu nógv eitt hampuliga stórt alibrúk hevur gildið í avgjaldi fyri fòður, heilivág og vinning til tað almenna síðan 1987:

Við øktari framleiðslu økist tørvurin á rakstrarfígging. Trupult er at fígga raksturinn, tí yvirtrekkja fleiri brúk rakstrarláníð, hetta ger at alibrúk liva við eini effektivari rentuútreiðslu oman fyri 20% p.a.

Siga vit, at alibrúkið í okkara dømi hevur eina effektivu rentuútreiðslu upp á 18% p.a., hevur tað havt eina rentuútreiðslu upp á uml. 535.000 kr. av hesi meirútreiðslu til landið.

Tað vil siga, at eitt tilíkt meðal alibrúk hevði verið

2.533.000 kr. betur fyri í dag, um tað almenna ikki hevði tikið avgjöld og vinning frá alivinnuni fyri fòður og heilivág.

Harafturat koma tollur og avgjöld á útgerð og oljuavgjald til ali- og brunnbátar.

Trupulleikar, sum standast av hesi eykaútreiðslu:

— Økir um útreiðslurnar og tyngir harvið raksturinn.

— Ger alivinnuna veika, mótvegis teimum vit kappast við, nú ið marknaðarprisurin er vánaligur.

— Bindur rakstrarpening og økir harvið tørv á rakstrarláníð. Hetta er sera óheppið, nú alivinnan hevur stóran tørv á rakstrarpeningi, tí framleiðslan er økt nógv fleiri ár á rað um somu tíð, sum prisurin er lækkaður munandi.

— Ger tað at fleiri alibrúk yvirtrekkja rakstrarláníð og harvið gjalda hægri rentu.

— Rakstrarørvurin ger eisini, at alibrúkini eru dýrari at reka, trupult er at fáa góðar sømdir frá leveraðum, tá tú ikki ert førur fyri at gjalda rættstundis.

— Trupult at konsolidera brúki.

— Alibrúkini gerast ógvuliga viðkvømt, tola ikki at missa fisk vegna óhapp ella sjúku.

Vanligt er, at lond livja um útflutningsvinnur, t.d. við at avtaka avgjöld, geva studning og veita útflutningsfígging.

Hetta hevur Føroya Landsstýri eisini gjørt við t.d. studningi og avtøku av tolli og innflutningsavgjaldi til fiskivinnuna og fiskiðnaðin.

T.d. fáa fiskavirki, sum innflyta rasp og mjøl til fiskafingrar innflutningsavgjaldið endurgjaldið, tá vøran verður útflutt.

Í november mánað í ár fingur flakavirkin bræv frá Føroya Landsstýri og Løgtingsins Fiskivinnu-nevnd, har sagt var frá, at

studningur er ásettur fyri ávisar fiskavørur. Studningurin verður veittur við heimild í lóg og kunngerð um stuðul til vørumenn- ing frá 1991.

Studningurin til vørumenning í fiskiðnaðinum er 12 mió. kr. í ár, júst sama upphædd alivinnan skuldi gjalda í avgjaldi fyri fòður og heilivág í fjør.

M.a. verða veittar 2 kr/kg í vørumenningarstudningi til Dinnar Duts og 5 lbs. Vøru flakavirkin hava framleitt í 20 ár.

Ongantið hevur alivinnan fingið eina tilíka jóla-gávu.

Eisini er nýggj lóg komin um endurrindan av tolli og studning til skipabygging til útflutnings.

Fyri okkum í alivinnuni tykist tað lógið at siggja, hvussu aðrar vinnur verða bornar á lógum, bert tær einki hava við aling at gera.

Alivinnan hevur ongantið biðið um studning. Men alivinnan hevur biðið um hjálp til at loysa trupulleikarnar at fígga raksturinn og at sleppa undan avgjöldum á rávørum eins og allar aðrar útflutningsvinnur.

Havast má eisini í huga, at tey lond okkara alivinna kappast við á marknaðinum, tey stuðla sínum alarum dyggiliga, bæði hvat viðvíkur iløg-

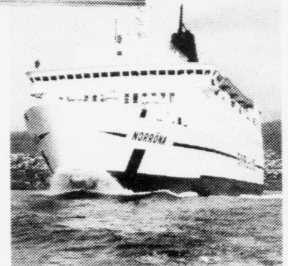
um, rakstri, marknaðar- t.d. djóralæknatænastu føring og ikki at gloyma og gransking. innan tænaðstovinnuna

BINGO HØVUÐSVINNINGUR:

Noregsferð fyri tvey við tveimum børnum og bili

Búð verður eina viku í smáttu við øllum hentleikum á Hardanger Fritidæsentrum í tí sera vakra Norðheimssundi.

Smyril Line, Tlf. 15900

J. Broncksgøta 37, Box 370 - 110 Tórshavn

Amnesty International

Skrivstovan í Vágshotni er opin mánadag, mikudag og friggjadag kl. 11-16. Tlf. 15816.

ár	seld tons	avgjald ialt	vinningur apotekið	íalt til tað almenna
87	100	73.150	57.000	130.150
88	150	133.950	85.500	219.450
89	300	242.250	171.000	413.250
90	350	410.400	199.500	609.900
91	400	397.575	228.000	625.575
íalt		1.257.325	741.000	1.998.000

Tollur og innflutningsgjald á útgerð og oljuavgjald til alibátar er ikki tikið við her.

Avgjöld, sum alivinnan hevur gildið fyri fòður og heilivág frá 1987-1991:

ár	avgjöld 1000 kr	útflutningur tons	avgjöld kr. kg. útfluttan fisk
1987	3.850	5.000	0.77
1988	4.998	5.300	0.94
1989	7.074	8.300	0.85
1990	12.980	12.000	1.08
	mett	mett	
1991	13.000	14.000	0.93

Avgjald á útgerð og oljuavgjald til alibátar er ikki tikið við her.